

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 251/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. N., V., zastúpenej spoločnosťou R., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokátka JUDr. D. N., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a 5. mája 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008 z 12. februára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2009 doručená sťažnosť M. N. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného

práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a 5. mája 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008 a 4 Cob 70/2008 z 12. februára 2009.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že návrhom z 27. decembra 2006 sa na okresnom súde domáhala vydania platobného rozkazu o zaplatenia istiny v sume 34 276 000 Sk s príslušenstvom za znehodnotenie jej *„obchodného podielu o veľkosti 51 %... na spoločnosti F. s. r. o. v likvidácii... B... z titulu náhrady spôsobenej škody“* na jej majetku.

Okrem toho sa domáhala aj oslobodenia od súdneho poplatku za podanie návrhu z dôvodu, že materiálne, sociálne a osobné pomery jej nedovoľujú zaplatiť súdny poplatok v sume 1 000 000 Sk za podanie návrhu.

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 návrh sťažovateľky na oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol a toho istého dňa aj rozhodol rozsudkom vo veci samej tak, že jej žalobu zamietol a súčasne priznal trovy konania žalovanému v sume 581 911 Sk.

Okresný súd odôvodnil svoj výrok v rozsudku tým, že sťažovateľka ako spoločníčka v spoločnosti sa nijakým spôsobom nezúčastňovala na riadení a vedení spoločnosti a že je *len formálne uvedená ako spoločníčka „bez akéhokoľvek vplyvu na riadenie Spoločnosti a zrejme niekto iný zasahoval do chodu Spoločnosti a prijímal rozhodnutia o ktorých teraz tvrdí, že boli rozhodnutia žalobkyne“*, nemala prehľad o konaní konateľa

spoločnosti a nevedela uviesť, od kedy mala spoločnosť zle hospodáriť, a súčasne preukázať zaplatenie kúpnej ceny za nadobudnutie obchodného podielu.

Okresný súd uznesenie o neoslobodení sťažovateľky od zaplatenia súdneho poplatku za podaný návrh odôvodnil tak, že ako spoločníčka a konateľka spoločnosti si uplatňuje proti rôznym spoločnostiam personálne prepojených s bývalým konateľom spoločnosti náhradu škody alebo vydanie bezdôvodného obohatenia a hoci uvádza, že je starobnou dôchodkyňou *„podnikala a podniká v oblasti obchodu s kovmi a ferozliatinami a podala žaloby prostredníctvom renomovanej advokátskej kancelárie o zaplatenie vysokých súm“*, že nepožiadala o ustanovenie právneho zástupcu súdom podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ale sama si našla právneho zástupcu. Preto okresný súd rozhodol o neoslobodení sťažovateľky od zaplatenia súdneho poplatku.

Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala 14. mája 2008 odvolanie proti uzneseniu..., pretože okresný súd *„zle vyhodnotil skutkový stav a zle aplikoval ustanovenia § 138 OSP“*.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka 31. marca 2008 odvolanie, v ktorom poukázala *„na nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci“*.

Krajský súd nariadil pojednávanie na 12. február 2009, na ktorom sťažovateľka mala možnosť vyjadriť sa k rozsudku, a na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým potvrdil rozhodnutie okresného súdu, avšak z iných dôvodov, ako okresný súd. Svoje rozhodnutie odôvodnil aj tým, že *„ObZ v ustanovení § 135a ods. 2 upravuje povinnosť konateľov nahradiť škodu spoločnosti s ručením obmedzeným spoločne a nerozdielne, ktorú jej spôsobili“*. Z tohto dôvodu sťažovateľka ako spoločníčka *„spoločnosti s ručením obmedzeným nie je oprávnená domáhať sa práva na náhradu škody svojho znehodnoteného majetku, ale toto právo má výlučne spoločnosť sama.“*

Sťažovateľka podľa všeobecného súdu nebola aktívne legitimovaná domáhať sa ochrany svojho majetku na všeobecnom súde, tohto práva sa mala domáhať spoločnosť

sama v zmysle ustanovenia § 122 ods. 3 v nadväznosti na ustanovenie § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka.

Krajský súd sa nevysporiadal s vyjadreniami a námietkami sťažovateľky, „že si náhradu škody uplatňuje v zmysle všeobecných ustanovení o náhrade škody“ spôsobenej na jej majetku v zmysle Občianskeho zákonníka.

Tým, že krajský súd „právoplatne rozhodol o žiadosti na oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku až v čase vydania meritórneho rozhodnutia vo veci samej v odvolacom konaní, neumožnil...“ sťažovateľke „plnohodnotnú realizáciu jej základného práva na prístup k súdu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR...“.

Sťažovateľka, ktorá bola «počas súdneho konania v pozícii navrhovateľky ako „dominus litis“ v očakávaní rozhodnutia...» okresného súdu a krajského súdu „o oslobodení od súdneho poplatku nerealizovala dispozíciu návrhom vo forme späťvzatia návrhu na vydanie platobného rozkazu“. Ak by uznesenie všeobecných súdov a rozhodnutie o odvolaní voči týmto uzneseniam „bolo právoplatné v dostatočnom časovom predstihu pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej, sťažovateľka by mohla využiť možnosť dispozície so svojim návrhom a návrh na vydanie platobného rozkazu by vzala späť.“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že v jej prípade existujú „dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré vidí najmä vo svojej neľahkej sociálnej situácii, vzhľadom k svojim osobným a majetkovým pomerom a najmä v postupe...“ okresného súdu a krajského súdu, ktoré „veľmi podstatným spôsobom porušili základné práva a slobody sťažovateľky v zmysle v článku 20 ods. 1 Ústavy a právo na ochranu majetku podľa článku 1 Protokolu a článku 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru tým, že absolútne spochybnili ochranu...“ jej „majetku a svojim konaním, v rámci rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov, jej upreli dispozíciu s podaným návrhom“.

Sťažovateľka v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd „odložil vykonateľnosť všetkých rozhodnutí“ a takto rozhodol:

„Ústavný súd SR v zmysle § 52 ods. 2 ZoUS odkladá vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-184, uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-227, uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 05. 05. 2008, č. k. 3 C 113/07-231 a rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 02. 2009, č. k. 3 C 113/07 (č. k. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008), a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a rozhodol o dočasnom opatrení, ktorým tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného vyššie uvedenými právoplatnými rozhodnutiami...

a vydal nasledovný nález:

1. Základné právo M. N., nar..., bytom V. vlastniť majetok priznané v článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na ochranu majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11 rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-184 a rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 12. 02. 2009, č. k. 3 C 113/07 (č. k. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008) porušené boli.

2. Základné právo M. N.. na súdnu a inú ochranu priznané v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-184, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-227, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 05. 05. 2008, č. k. 3 C 113/07-231 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 02. 2009, č. k. 3 C 113/07 (č. k. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008) porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 12. 02. 2009, č. k. 3 C 113/07 (č. k. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008), rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-184, uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 15. 02. 2008, č. k. 3 C 113/07-227 a uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 05. 05. 2008, č. k. 3 C 113/07-231 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Vranov nad Topľou na ďalšie konanie.

4. Krajský súd Prešov a Okresný súd Vranov nad Topľou sú povinní uhradiť M. N., nar..., bytom V., trovy konania v sume 289,74 Eur spoločne a nerozdielne, pozostávajúce

z dvoch úkonov právnej pomoci, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu R. s. r. o., so sídlom B.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľky a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde skúmal, či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v uznesení okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008, ktorým zamietol jej žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, v uznesení okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 5. mája 2008, ktorým zamietol jej žiadosť

o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané odvolanie, v rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008, ktorým zamietol jej žalobu o zaplatenie istiny s prísl., ako aj v rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008 z 12. februára 2009, ktorým potvrdil citované rozhodnutia okresného súdu, vidí porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

1. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľky uzneseniami okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a 5. mája 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008, treba poukázať na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. Keďže proti rozhodnutiam okresného súdu bolo prípustné odvolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal všeobecný súd, v danom prípade krajský súd, ktorý napokon aj rozhodol o podanom opravnom prostriedku sťažovateľky. Uvedená situácia teda vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať namietané rozhodnutia okresného súdu.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uzneseniami okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008 a 5. mája 2008 a jeho rozsudkom sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008, odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Pokiaľ ide o námietku porušenia označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008 z 12. februára 2009, ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01).

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje Najvyšší súd Slovenskej republiky (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd vydal 15. februára 2008 uznesenie sp. zn. 3 C 113/07, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľky ako žalobkyne

„na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov“ v konaní o zaplatenie peňažnej sumy 34 276 000 Sk s prísl. Súčasne rozhodol vo veci samej rozsudkom tak, že žalobu sťažovateľky ako žalobkyne zamietol a žalovanému priznal trovy konania v sume 581 911 Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie a navrhla krajskému súdu, aby rozsudok okresného súdu zmenil a vyhovel jej žalobe.

Okresný súd uznesením sp. zn. 3 C 113/07 z 5. mája 2008 žiadosť sťažovateľky o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané odvolanie zamietol.

Krajský súd 12. februára 2009 rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008, 4 Cob 70/2008, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby, zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť trovy konania žalovanému v sume 5 801,33 € a trovy odvolacieho konania v sume 5 919,71 € a potvrdil uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára a 5. mája 2008.

Krajský súd vo svojom rozsudku okrem iného po opísaní skutkového a právneho stavu zisteného okresným súdom (str. 2 a 3) a námietok vznesených sťažovateľkou v odvolaní (str. 4) uviedol, že odvolanie nie je dôvodné, a na str. 5 a str. 6 uviedol jasné a zrozumiteľné dôvody, prečo potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára 2008.

Súčasne potvrdil uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 C 113/07 z 15. februára a 5. mája 2008, ktoré považoval tiež ako vecne správne (str. 6 a 7).

Po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu i argumentov prednesených v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že nevidí dôvody na spochybnenie správnosti skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, a teda sťažovateľka nemôže s úspechom namietať porušenie ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

uvedeným rozhodnutím krajského súdu (i v spojení s rozhodnutiami okresného súdu), pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a rozhodnutím krajského súdu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

K porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (i práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) by podľa názoru ústavného súdu došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvého aj druhého stupňa), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z toho aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. spravodlivý súdny proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05), resp. odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam na rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (napr. IV. ÚS 358/08).

Ústavný súd tiež pripomína, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom.

O napadnutom rozsudku krajského súdu a jeho odôvodnení ústavný súd nemôže prijať záver, že by dôvody tohto rozhodnutia neboli udržateľné, prípadne boli svojvoľné tak,

aby to odôvodňovalo ich spojitosť s možným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cob 69/2008, 4 Cob 69/2008 a 4 Cob 70/2008 z 12. februára 2009 nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti. Rozsudok obsahuje jasné a zrozumiteľné dôvody, prečo bola žaloba sťažovateľky zamietnutá, a ústavný súd ho nepovažuje ani za arbitrárny.

Rovnako považoval ústavný súd sťažnosť sťažovateľky za zjavne neopodstatnenú aj v tej časti, v ktorej namietala, že jej bola obmedzená dispozičná právomoc s návrhom na začatie konania tým, že všeobecné súdy rozhodli v merite veci v čase, keď bolo rozhodnuté aj o jej žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pretože nič nebránilo sťažovateľke tento úkon urobiť kedykoľvek v priebehu konania po podaní návrhu, čo vyplýva z ustanovenia § 96 ods. 1 OSP (ako dominus litis). Táto zásada v občianskom súdnom konaní je obmedzená iba výnimočne (keď so späťvzatím návrhu nesúhlasí odporca).

Preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Ústavný súd v nadväznosti na záver o odmietnutí sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 116/05 a III. ÚS 209/08) vychádzajúc z toho, že absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti

všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru. Ústavný súd totiž v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Otázka právneho a skutkového posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené zákonné podmienky na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, patrí tiež iba do výlučnej právomoci všeobecného súdu, a nie do právomoci ústavného súdu.

Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie, pretože ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu pred jeho ohrozením alebo porušením zásadne poskytujú všeobecné súdy v občianskoprávnom konaní (II. ÚS 41/02).

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009